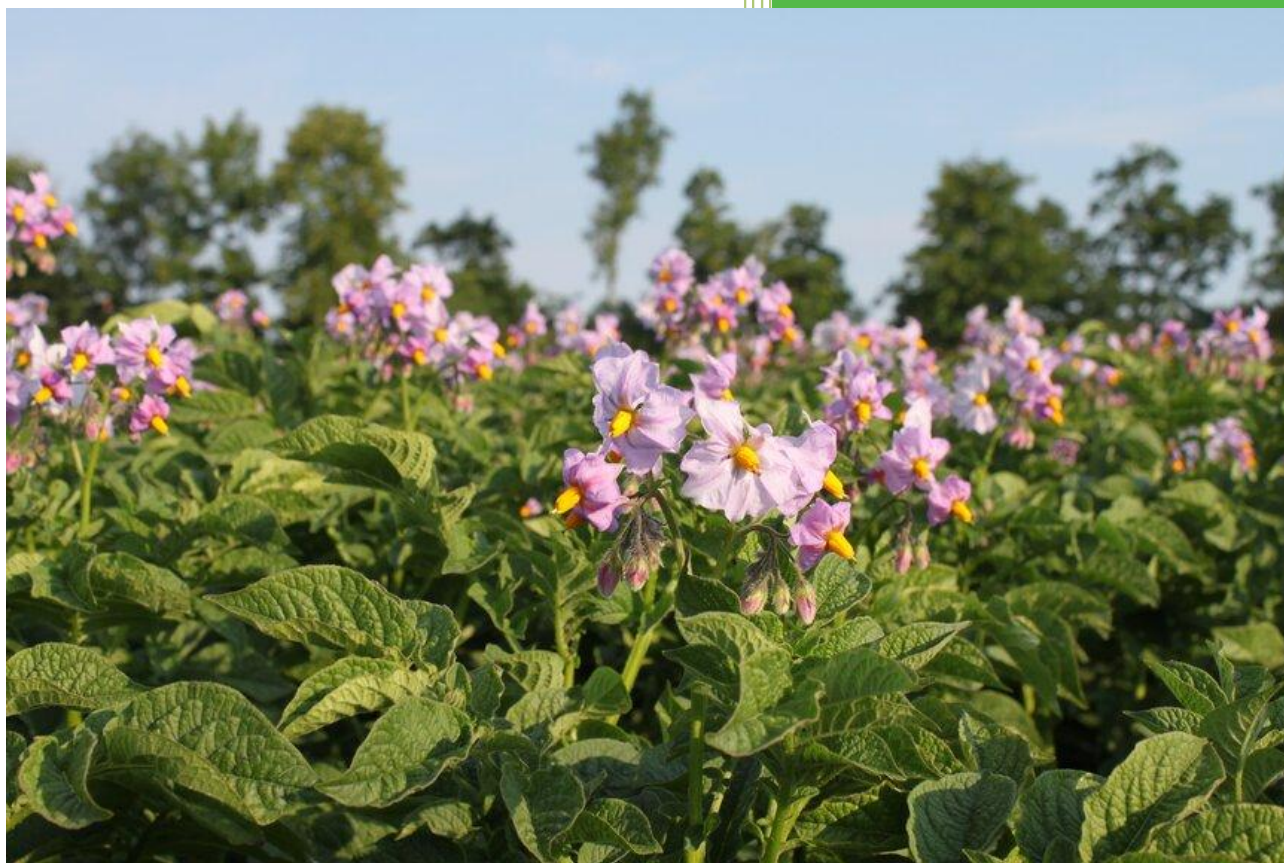

Kartoffelafgiftsfonden

2025

Sortsforsøg – spisekartofler

BJ-Agro

BJ-Agro har over flere år sammenlignet forskellige sortrepræsentanternes bedste bud på gode middeltidlige og sildige spisekartoffelsorter til det danske marked. Forsøget i 2025 er støttet af Kartoffelafgiftsfonden.

Formål

Formålet med sortsforsøget er at sammenligne de mest dyrkede og de mest lovende nye middeltidlige og sildige spisekartoffelsorter, på det danske marked, under ensartede dyrkningsbetingelser.

Med ensartede betingelser menes der dels, at læggematerialet er opformeret og lagret under samme forhold året før, og at selve sortssammenligningen derefter sker i samme mark med samme klimatiske og dyrkningsmæssige forhold. Jola er dog kommet direkte med i forsøget i 2025.

Kartoflerne er dyrket på en JB 1 med relativt stort sygdomstryk af især rodfiltsvamp, skurv og rust, hvilket skal tages med i betragtning når resultaterne analyseres.

Forsøgsplan

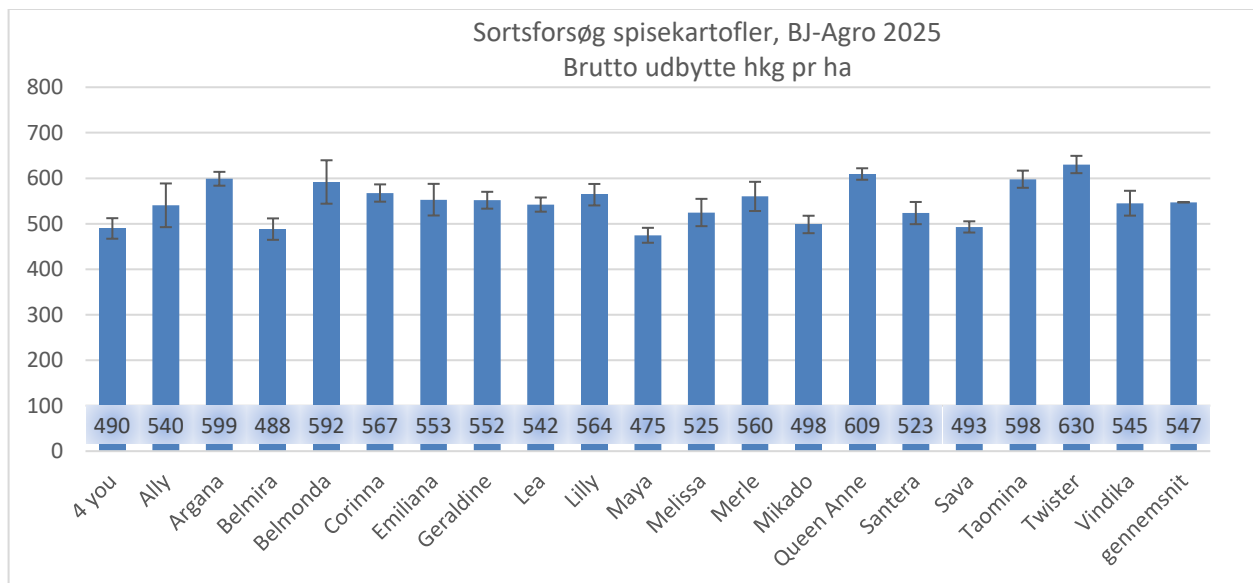
De forskellige sorter indgår i randomiserede parcellforsøg, hvor en parcel er 6,40 kvadratmeter (4,0 m * 1,65 m). Der er lagt 59.709 planter pr ha. Der er 4 gentagelser i forsøget. I 2025 indgik der 20 sorter i forsøget. Forsøget er lagt d.28. April Forfrugt er vårbyg med miljøgræs som efterafgrøde. Der er placeret 750 kg 14-3-15, samt 600 kg Patentkali og yderligere tilført 150kg 14-3-15 5. juni. Den 3. Juli er tilført 50kg N18. (I alt 135N, 27P, 285K). Jordprøverne viser Rt: 6,7, Pt:3,4, Kt: 5,0, Mgt: 5,5. Forsøget er sprøjtet med Fenix og Roundup. Mod skimmel og bladplet er der sprøjtet forebyggende. Hele forsøgsmarken er holdt fri for skadedyr. Forsøget er nedvisnet d. 15. august.

Resultater

Forsøget er høstet med en forsøgsoptager, hvor hele målerækken (dvs. 3 m) er taget op til nærmere analyse. Kartofflerne er blevet størrelsessorteret i fraktionerne <28, 28-40, 40-60 og >60. Desuden er følgende kvalitetsparametre undersøgt: grønne, deforme, rodfiltsvamp, skurv, rust og tørstof. Resultaterne er angivet som gennemsnittet af de 4 parceller med angivelse af standardafvigelse.

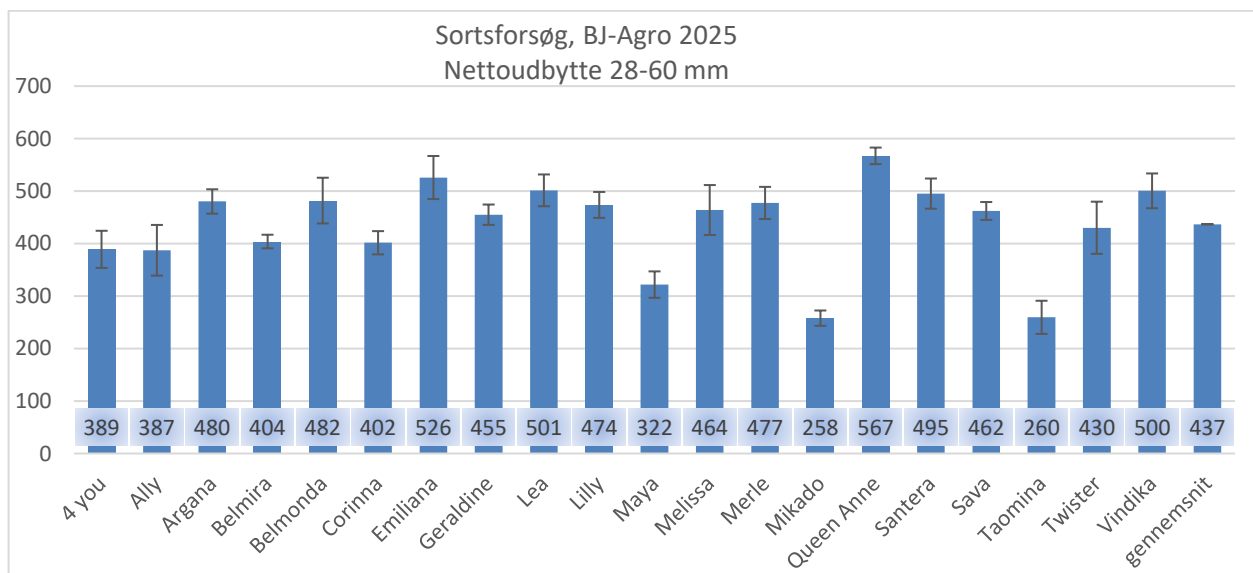
Udbytte

Figur 1 viser bruttoudbytte for de forskellige sorter. Udbyttet har i 2025 ligget på et middel niveau i gennemsnit og lidt de sidste par år. Gennemsnittet for hele forsøget var 547 hkg pr ha. Helt i top ligger Twister med 630 hkg mens vi finder Maya i bunden med 475 hkg.

FIGUR 1 BRUTTOUDBYTTE SOM GENNEMSNIET AF 4 PARCELLER. BJ-AGRO 2025.

Figur 2 viser nettoudbyttet dvs. samlet udbytte af 28-40 og 40-60 mm.

FIGUR 2 NETTOUDBYTTE AF 28-60 MM. BJ-AGRO 2025.

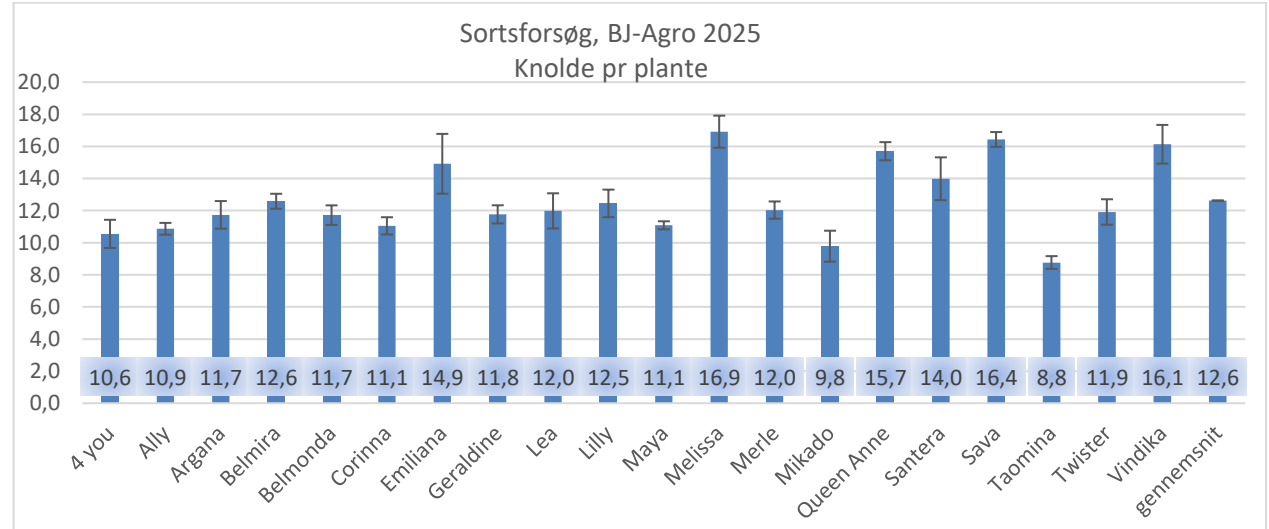
Det gennemsnitlige nettoudbytte er 437 hkg. I 2025 var nettoudbytte for Queen Anne 567 hkg pr ha, fulgt af Emiliana med 526 hkg. I forsøget indgår bl.a. Sava som "målesort" som i 2025 havde et nettoudbytte på 462 hkg pr ha.

Tabel 1 viser top 5 over nettoudbytte for de sidste 5 år. Queen Anne har ligget stabilt i top-5 i mange år, men er gledet ud af top-5. I år ligger Jola klart i top.

Tabel 1 De 5 sorter i de enkelte år med de højeste nettoudbytter					
Årstal	2025	2024	2023	2022	2021
Sorter	Queen Anne	Jola	Queen Anne	Fakse	Queen Anne
	Emiliana	Lilly	Vindika	Queen Anne	Jule
	Lea	Santera	4 You	Almonda	Fakse
	Vindika	Melissa	CMK2017	Santera	Darling
	Santera	Pondus	Merle	Emiliana	Gala
Gennemsnit	437 hkg pr ha	398 hkg pr ha	398 hkg pr ha	566 hkg pr ha	435 hkg pr ha

Knoldantal

Figur 3 viser antal knolde pr plante. Antallet er beregnet ud fra det totale antal knolde delt med plantetallet ved 100 % fremspiring. Knoldsætningen i 2025 har været under middel.

FIGUR 3 ANTAL KNOLDE PR PLANTE. BJ-AGRO 2025

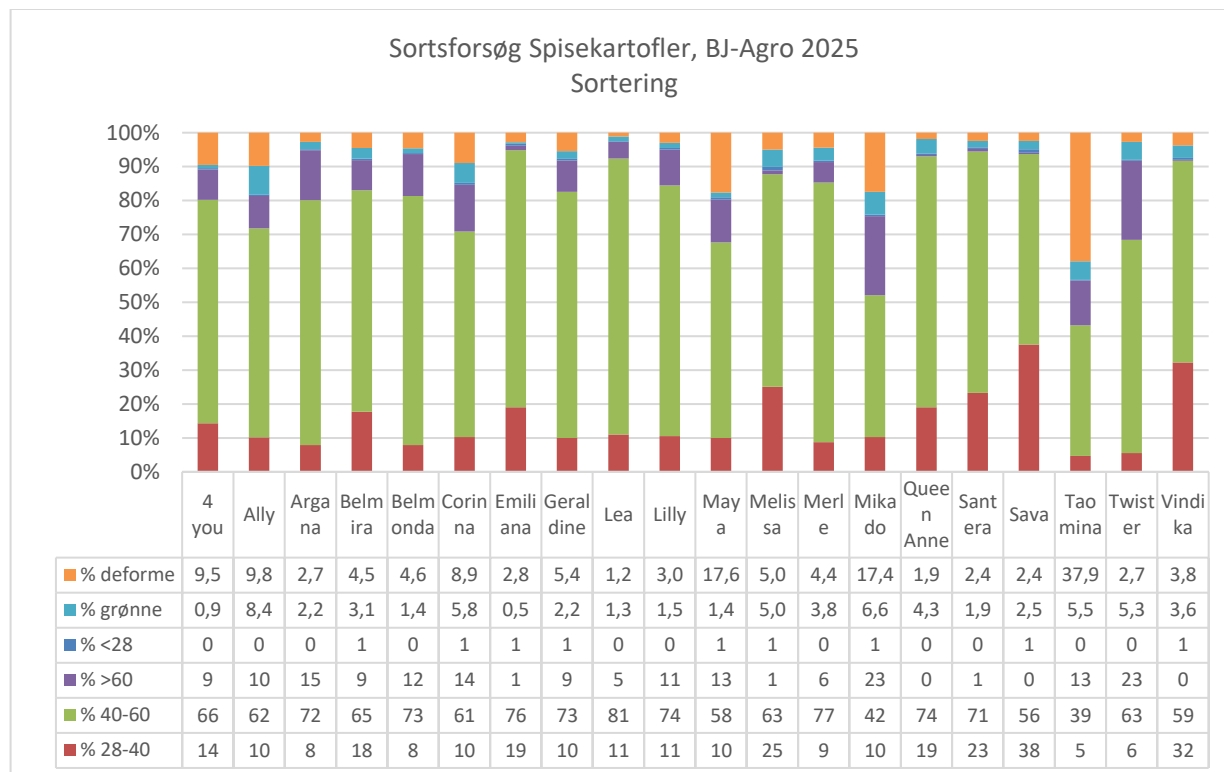
Der er en stor variation fra 8,8 knolde pr plante i Taomina til 16,9 knolde i Melissa.

Tabel 2 viser top 5 i knoldantal for de sidste 5 år. Gennemsnittet i 2025 er 12,6 knolde pr plante, hvilket er det laveste de sidste 5 år.

Tabel 2 Top fem i knoldantal pr plante for de sidste 5 år samt gennemsnitlig knoldantal for hele forsøget.					
Årstal	2025	2024	2023	2022	2021
Sorter	Melissa	Jola	Bintje	Emiliana	Jule
	Sava	Sava	Belmira	Madeira	Sava
	Vindika	Melissa	Vindika	Bintje	Santera
	Queen Anne	Bintje	Juventa	Belana	Danique
	Emiliana	Pondus	Ally	Gala	Bintje
Gennemsnit	12,6	14,6	12,8	15,6	14,0

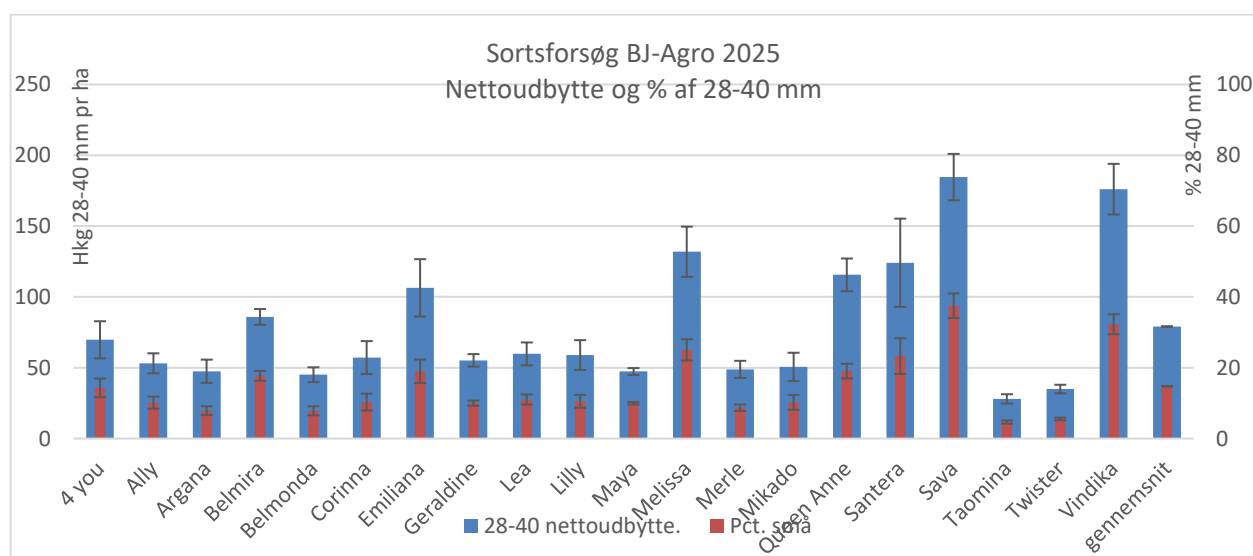
Sortering

Figur 4 viser sorteringen for de forskellige sorter. I figuren viser hver søjle fraktionerne af de forskellige sorteringer; <28 mm, 28-40 mm, 40-60 mm, >60 mm, grønne og deforme. Den procentvisse fordeling er beregnet på basis af vægt.

FIGUR 4 SORTERING BEREGNET PÅ BASIS AF VÆGT AF DE FORSKELLIGE FRAKTIONER. BJ-AGRO 2025.

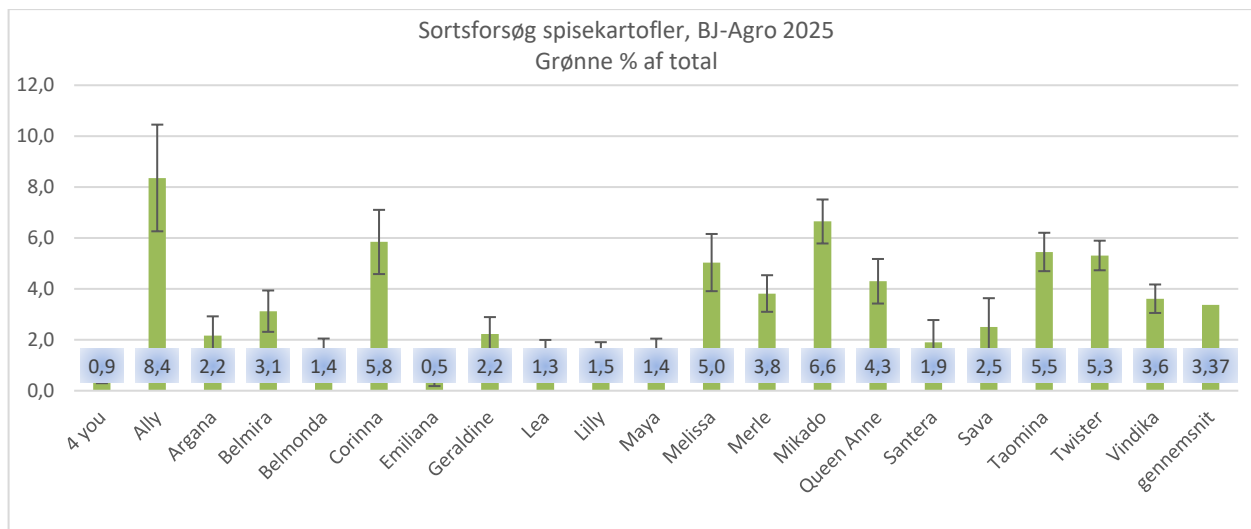
De fleste sorter har over 50 % af udbyttet er i fraktionen 40-60 mm. Figur 5 viser udbyttet af små kartofler dvs. i størrelsen 28-40 mm.

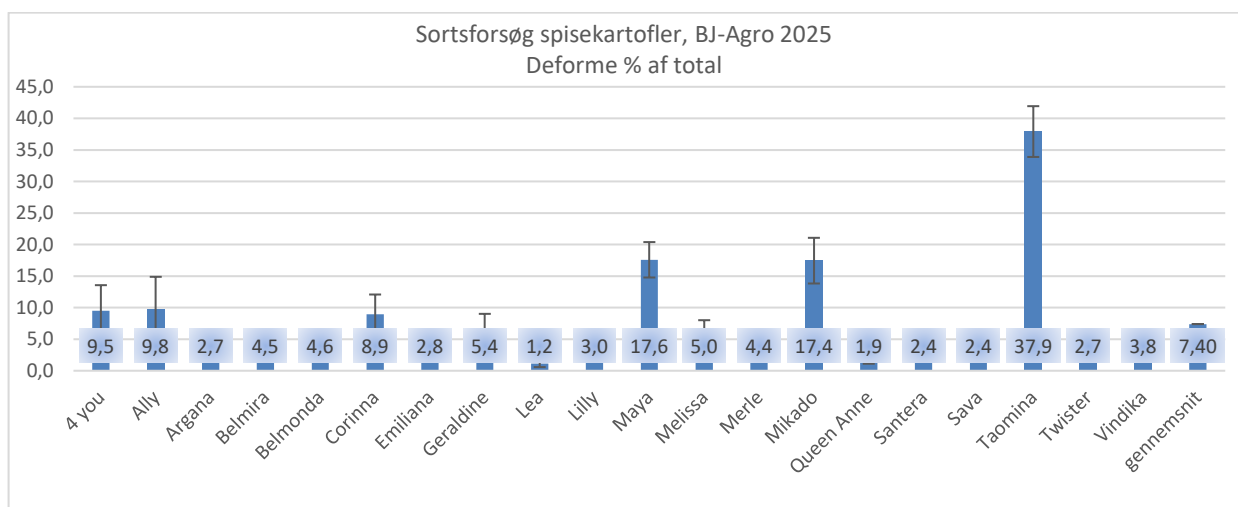
FIGUR 5 NETTOUDBYTTE AF SMÅ (28-40 MM) I % OG HKG. BJ-AGRO 2025.

Grønne og Deforme

I forsøgsmarken foretages der ikke senhympning i bestræbelserne på at forebygge grønne.

FIGUR 6 GRØNNE I % AF TOTAL. BJ-AGRO 2025.

FIGUR 7 DEFORME I % AF TOTAL. BJ-AGRO 2025.

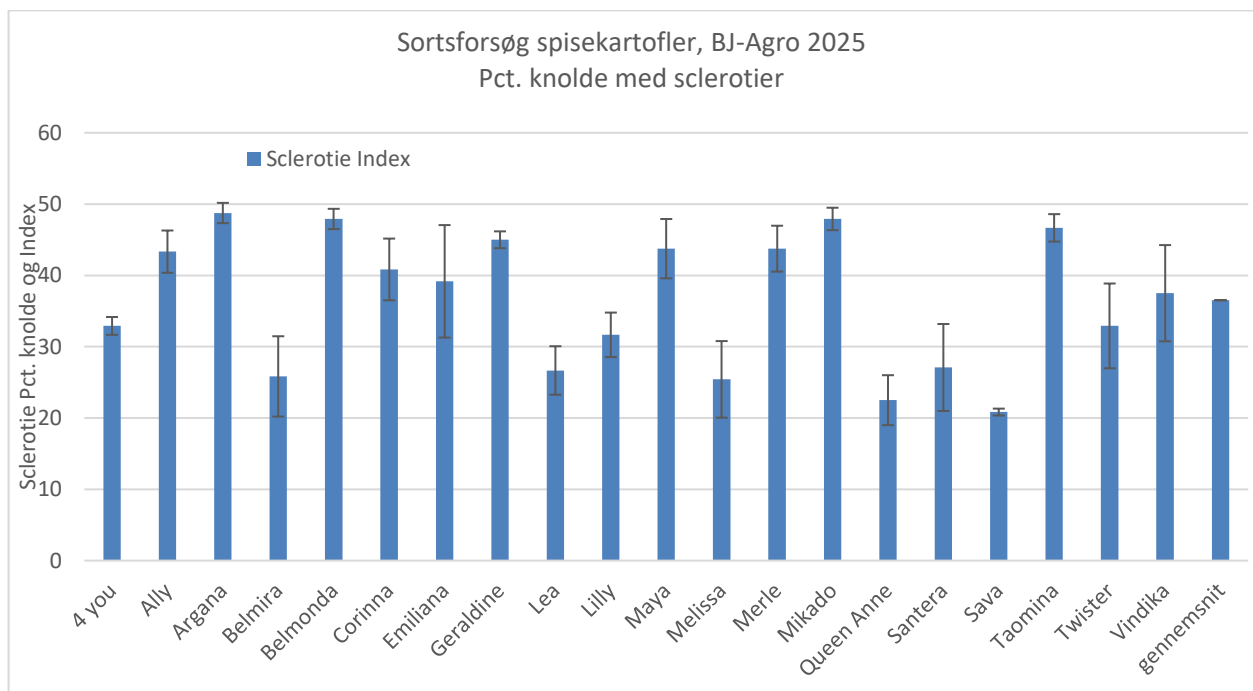
Der er lidt færre deforme i 2025, hvor der i gennemsnit er 7,4 % deforme, se figur 7. Det er specielt Taomina, Maya og Mikado som trækker gennemsnittet op. Tabel 3 viser top 5 for de sidste 5 år over sorter med flest deforme.

Tabel 3 Top fem af flest deforme for de sidste 5 år samt gennemsnit for hele forsøget.

Årstal	2025	2024	2023	2022	2021
Sorter	Taomina	Twister	Tinca	Krone	Danique
	Maya	Soleo	Frig	Bintje	Twister
	Mikado	Merle	Soleo	Jule	Fenna
	Ally	Mikado	Twister	Madeira	Bintje
	Corinna	Corinna	Florentina	Juventa	Folva
Gennemsnit	7,4 %	13 %	13 %	4 %	11 %

Sclerotier

Figur 8 viser %-knolde med sclerotier samt et Index, som er udtryk for, hvor mange sclerotier der er på knolden. Indekset er beregnet på basis af optælling af knolde, hvor de bliver delt i tre klasser alt efter, hvor mange sclerotier der er på dem. Alle opgørelser er lavet på basis af 30 knolde. I beregningen, tæller få sclerotier med karakteren 1 og mange med karakteren 2. Formlen for beregningen er: $((\text{Få knolde} \times 1) + (\text{Mange knolde} \times 2)) / (30 \times 2) \times 100 = \text{Index}$, dvs. et index på 10 opnås når kun 6 knolde har få sclerotier.

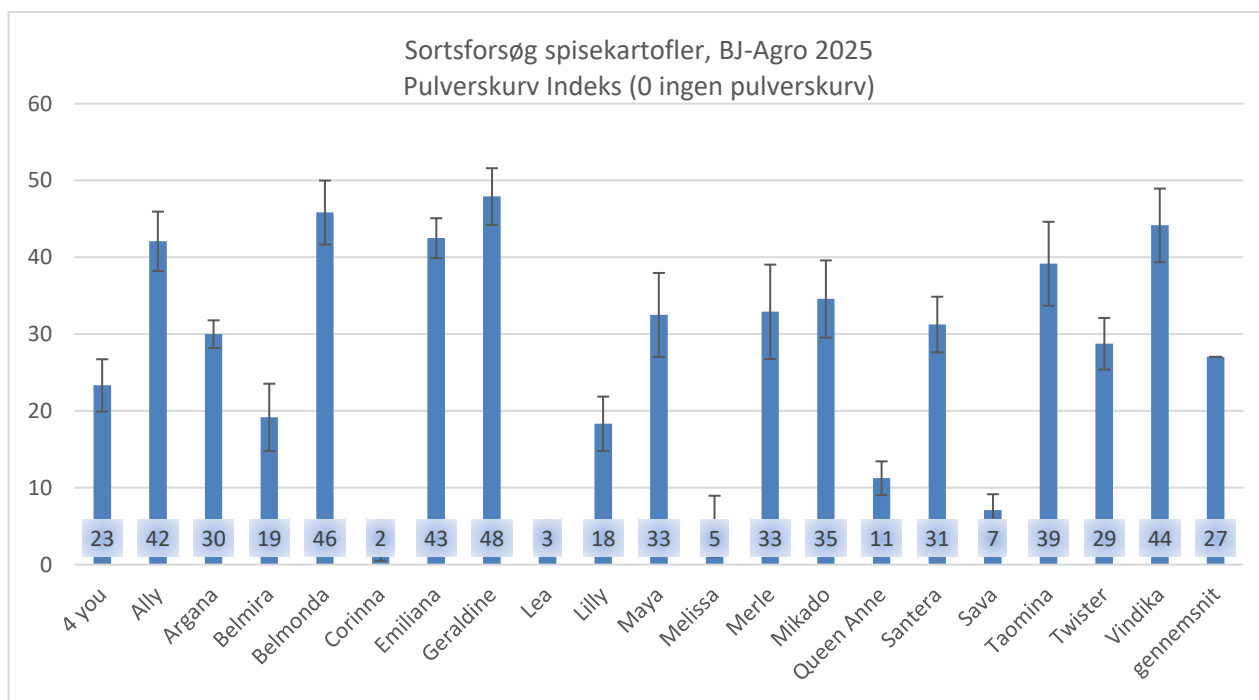
FIGUR 8 SCLEROTIE-INDEKS OG %-KNOLDE MED SCLEROTIER. BJ-AGRO 2025.

Figur 8 viser tydeligt at der er sortsforskel på, hvor godt sclerotierne "bider" på knoldene. I 2025 har de fleste sorter et højt niveau af sclerotier.

Skurv – pulver, alm. og net-

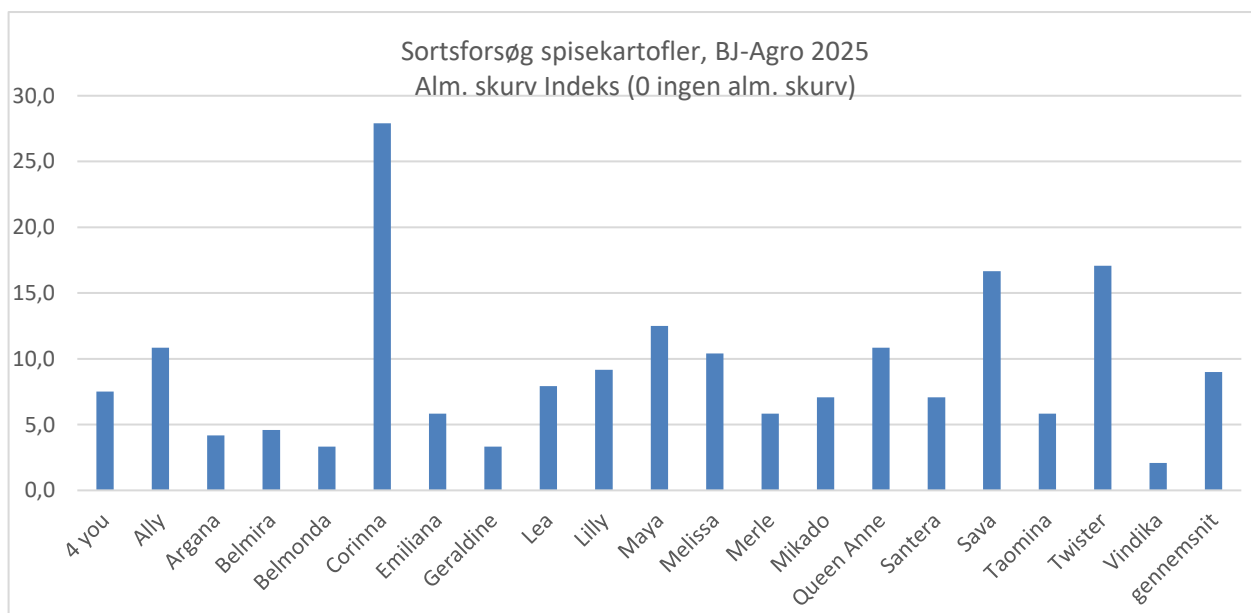
2025 har igen været præget af pulverskurv. Der er en tydelig forskel på de forskellige sorter, hvor eks. Corinna næsten ingen pulverskurv har fået. Pulverskurv har helt overskygget alm.- og netskurv i 2025. I opgørelsen af skurv er der ikke skelnet mellem alm.- og netskurv.

Figur 9 viser index for pulverskurv.

FIGUR 9 INDEX FOR GRADEN AF PULVERSKURV. BJ-AGRO 2025

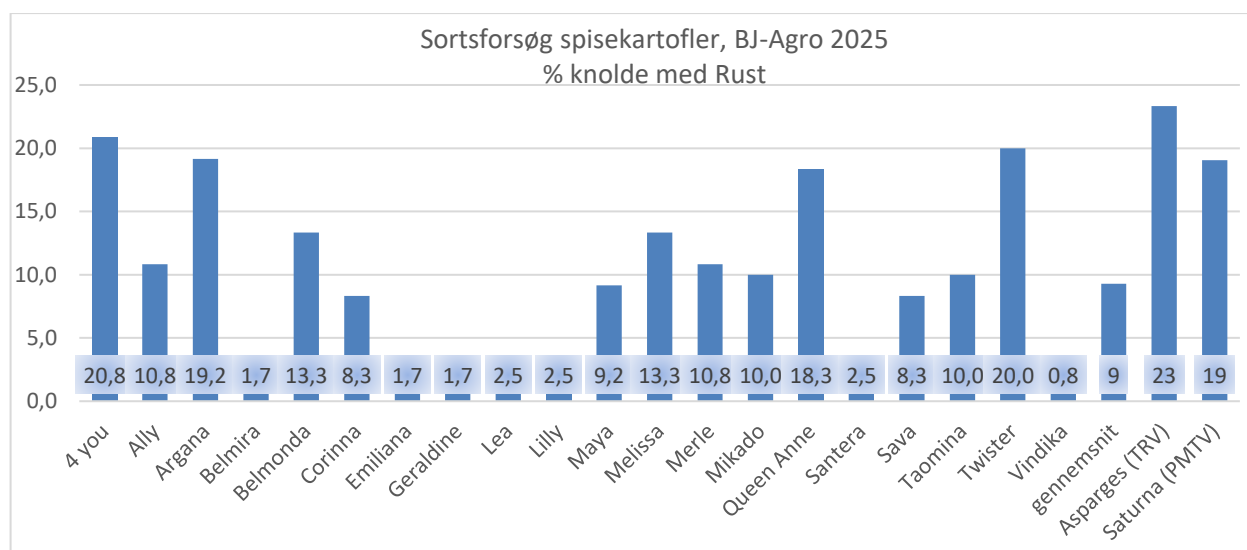
Figur 10 viser index for alm.- og netskurv, der kun er fundet meget lidt skurv i 2025. Men specielt Corinna har fået alm-skurv i 2025.

FIGUR 10 INDEX OVER ALM.- OG NETSKURV. BJ-AGRO 2025

Rust

En vigtig del af sortsforsøget er den rust "screening" vi kan lave i og med vi har et højt infektionstryk af begge typer rust i jorden. Alle opgørelser er lavet på basis af 30 knolde. I beregningen af rust index tæller prik (under 2 mm) med karakteren 1 og ring (over 2 mm) med karakteren 2 og plamage (over 1 cm²) med karakteren 3. Formlen for beregningen er: $((\text{Prik} \cdot 1) + (\text{Ring} \cdot 2) + (\text{Plamage} \cdot 3)) / (30 \cdot 3) \cdot 100 = \text{Index}$. I 2005 blev rustangrebne knolde analyseret på Flakkebjerg, hvor det blev konstateret, at både TRV og PMTV (rattle og mop-top) virus var til stede i knoldene. Derfor har vi fra 2006 anlagt parceller rundt i hele forsøget som rustindikator, med Asparges og Saturna ved siden af hinanden, da disse sorter normalt kun viser symptomer for hver sin rust-type (Asparges = rattle, Saturna = mop-top).

FIGUR 11 RUST "SCREENING" AF DE FORSKELLIGE SORTER. BJ-AGRO 2025

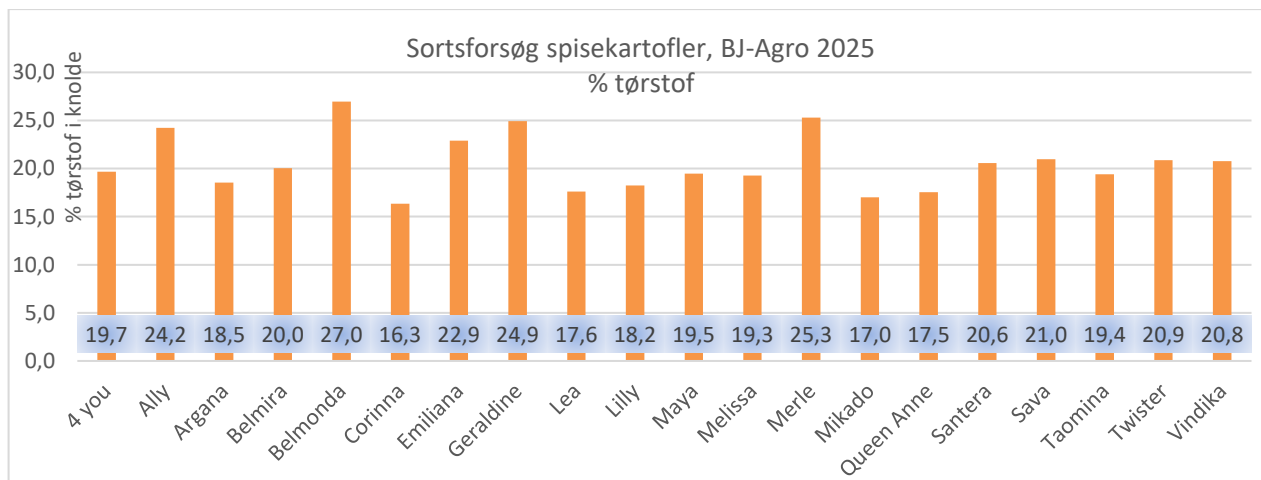
Der er fundet lidt mindre rust i 2025 i forhold til 2024, og indikatorerne viser, at der er mere rust i Asparges hvilket indikerer, at vi har mest rattle-virus i 2025. Alle sorter har fået mere eller mindre rust i 2025, men meget lave niveauer i Vindika, Belmira, Emiliana og Geraldina. Mange af de sorter som er med i forsøget skal dyrkes på den lidt bedre jord, men forsøget skal bl.a. også bruges til at undersøge, hvor rustfølsomme de er. Tabel 4 viser top 5 over modtagelighed for rust for de sidste 5 år.

Tabel 4 Top fem over modtagelighed for rust for de sidste 5 år samt gennemsnit for hele forsøget.

Årstal	2025	2024	2023	2022	2021
Sorter	4 You	Queen Anne	Florentina	Queen Anne	Folva
	Twister	Belana	CMK2018	Twister	Fenna
	Argana	4 You	CMK2017	Gala	Danique
	Queen Anne	Soleo	Estrelle	Krone	Noblesse
	Belmonda/Melissa	Twister	Queen Anne	Jule	Twister
Gennemsnit	9%	13 %	14%	7 %	24 %

Tørstof-indhold

Figur 12 viser tørstof-indhold i de forskellige sorter.

FIGUR 12 TØRSTOF-INDHOLD. BJ AGRO 2025

